

*Teisės reikalų komitetas
Pirmininkas*

12.12.2018

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto
pirmininkui
Jerziui Buzekui
BRIUSELIS

Tema: nuomonė dėl visapusiškos Europos pramonės politikos dirbtinio intelekto ir robotikos srityje (2018/2088(INI))

Gerb. pirmininke,

Vykdamas nurodytą procedūrą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui, kuriam aš turiu garbės pirmininkauti, buvo pavesta pateikti nuomonę Jūsų komitetui. Nuomonės referente buvo paskirta Mady Delvaux. 2018 m. lapkričio 20 d. posėdyje komitetas nusprendė pateikti šią nuomonę laiško forma.

Vadovaudamasis pagal Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį pasiektu susitarimu, Teisės reikalų komitetas turi išimtinę kompetenciją atsakyti į klausimus, susijusius su atsakomybe ir intelektinės nuosavybės teisėmis, ir jam priklauso pasidalijamoji kompetencija klausimais, susijusiais su vertybių reikalavimais technologijoms („etiškas pagal projektą“).

Teisės reikalų komitetas šį klausimą apsvarstė 2018 m. gruodžio 6 d. posėdyje ir pasikonsultavęs su koordinadoriais pagal rašytinę procedūrą toliau pateiktą nuomonę priėmė per 2018 m. gruodžio 10 d. posėdį. Per šį posėdį¹ komitetas nusprendė paraginti atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti toliau pateikiamus pasiūlymus.

¹ Per galutinį balsavimą dalyvavo: Pavel Svoboda (pirmininkas), Jean-Marie Cavada, (pirmininko pavaduotojas), Mady Delvaux (pirmininko pavaduotoja ir nuomonės referentė), Joëlle Bergeron, Kostas Chrysogonos, Sergio Gaetano Cofferati, Mary Honeyball, Sajjad Karim, Sylvia-Yvonne Kaufmann, António Marinho e Pinto, Julia Reda, Evelyn Regner, Axel Voss, Tiemo Wölken, Francis Zammit Dimech, Tadeusz Zwiefka, Kosma Złotowski, Luis de Grandes Pascual.

Viliuosi, kad tai, bus naudingas indėlis į Jūsų komiteto rengiamą pranešimą.

Pagarbiai

Pavel Svoboda

PASIŪLYMAI

- A. kadangi 2017 m. vasario 16 d. rezoliucijoje su rekomendacijomis Komisijai dėl robotikai taikomų civilinės teisės nuostatų (2015/2013 (INL)) Komisija raginama pasiūlyti nuoseklią robotikos, įskaitant autonomines sistemas ir išmaniuosius autonominius robotus, vystymo teisinę sistemą;
1. primygtinai ragina daug dėmesio skirti produktų saugai, kad būtų užtikrinta vartotojų apsauga ir pasitikėjimas dirbtiniu intelektu ir robotika;
 2. pabrėžia, kad kuriant dirbtinį intelektą būtina kurti į žmogų orientuotą modelį siekiant užtikrinti mašinų sprendimų priėmimo proceso atsakomybę ir atskaitomybę;
 3. pabrėžia, kad politikos sistema turi būti sukurta taip, kad skatintų visų rūšių dirbtinio intelekto, o ne tik giliųjų mokymosi sistemų, kūrimą, tam reikia daug duomenų;
 4. pabrėžia, kad sveikatos sektoriuje naudojami duomenys turi būti atidžiai ir etiniu požiūriu stebimi ir jokių būdu neturi kliudyti naudotis socialine apsauga ar draudimu;
 5. mano, kad tais atvejais, kai dirbtinis intelektas naudojamas implantuotuose medicinos prietaisuose, šių prietaisų turėtojas turėtų turėti teisę patikrinti ir pakeisti prietaiso šaltinio kodą;
 6. primena, kad galimybė gauti kokybiškus duomenis labai svarbi siekiant tikro dirbtinio intelekto pramonės konkurencingumo, ir ragina valdžios institucijas duomenis paverčiant bendra gėrybe, atviraisiais duomenimis, užtikrinti galimybes duomenis rengti, jais dalytis jais ir juos valdyti;
 7. teigiamai vertina Komisijos iniciatyvą sukurti Atsakomybės ir naujų technologijų ekspertų grupę, kuri ES teiktų žinias apie Direktyvos dėl atsakomybės už gaminius taikymą tradiciniams produktams, naujoms technologijoms ir naujiems visuomenės uždaviniams (Direktyvos dėl atsakomybės už gaminius rengimas) ir padėtų ES kurti principus, kurie gali būti naudojami kaip gairės prireikus taikyti ES ir nacionalinio lygmens teisės aktus, susijusius su naujomis technologijomis (naujų technologijų formavimas);
 8. tačiau apgailestauja, kad per šią kadenciją nepateiktas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, taigi nutolo galimybė atnaujinti atsakomybės taisyklės ES lygmeniu ir visoje ES kyla grėsmė prekiautojų ir vartotojų teisiniam tikrumui šioje srityje;
 9. atkreipia dėmesį į Tarptautinės standartizacijos organizacijos (ISO) vykdomą darbą dirbtinio intelekto srityje ir ragina valstybes nares koordinuoti savo ISO narius, siekiant kuo geriau ginti Europos vertybes ir interesus rengiant standartus;
 10. primena minėtą 2018 m. vasario 16 d. rezoliuciją, kurioje jis pažymėjo, kad nėra jokių teisinių nuostatų, konkrečiai taikomų robotikai, tačiau galiojantys teisiniai režimai ir doktrinos gali būti lengvai taikomi robotikai, nors atrodo, kad kai kuriuos aspektus reikėtų konkrečiai apsvaistyti; primena rezoliucijos raginimą Komisijai remti

horizontalų technologiškai neutralų požiūrį į intelektinę nuosavybę, taikytiną įvairiems sektoriams, kuriuose gali būti naudojama robotika;

11. atsižvelgdamas į tai teigiamai vertina Komisijos komunikatą institucijoms dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo tam tikrų aspektų taikymo gairių, tačiau pabrėžia, kad būtina stebėti intelektinės nuosavybės teisių taisyklių tinkamumą ir veiksmingumą dirbtinio intelekto plėtrai reglamentuoti; atsižvelgdama į tai, pabrėžė, kad svarbu vykdyti tinkamumo patikras;
12. teigiamai vertina tai, kad Komisija įsteigė aukšto lygio ekspertų grupę dirbtinio intelekto klausimais, kurią sudaro akademinės bendruomenės, pilietinės visuomenės ir pramonės atstovų atstovai ir kuri rengs dirbtinio intelekto etikos gaires tokiomis klausimais, kaip sąžiningumas, saugumas, skaidrumas, darbo ateitis, demokratija ir apskritai poveikis Pagrindinių teisių chartijos taikymui, įskaitant privatumą ir asmens duomenų apsaugą, orumą, vartotojų apsaugą ir nediskriminavimą;
13. laukia bendro susitikimo su valstybėmis narėmis, kurį numatyta surengti 2019 m. sausio mėn., po to, kai 2018 m. pabaigoje bus paskelbtas etikos gairių projektas, kaip paskelbta 2018 m. balandžio 25 d. Komisijos komunikate;
14. pabrėžia vaidmenį, kurį Parlamentas galėtų atlikti per STOA vykdomą darbą, taip atstovaudamas piliečių susirūpinimui rengiant šias gaires;
15. atkreipia dėmesį į suderintą veiksmų planą dirbtinio intelekto klausimu, kurį 2018 m. gruodžio mėn. pristatė Komisijos pirmininko pavaduotojas A. Ansip;
16. pabrėžia, kad vystant dirbtinį intelektą ir robotiką šiuo metu pirmąją ES nepriklausančios šalys, todėl pabrėžia, kaip svarbu laikytis bendro Europos požiūrio siekiant apsaugoti ES vietą dirbtinio intelekto vystymo srityje;
17. atsižvelgdamas teigiamai vertina ES aljansą dirbtinio intelekto klausimais; aljanso tikslas – visapusiškai sutelkti įvairius dalyvius, įskaitant įmones, vartotojų organizacijas, profesines sąjungas ir kitus pilietinės visuomenės organizacijų atstovus; pažymi, kad šios plačios suinteresuotųjų subjektų platformos tikslas yra papildyti ir remti dirbtinio intelekto aukšto lygio ekspertų grupės darbą, ypač rengiant dirbtinio intelekto etikos gairių projektą, ir užtikrinant ES konkurencingumą dirbtinio intelekto srityje.